

گفت‌وگوی صبا با علی توکلی کارگردان فیلم کوتاه «کبود»

کارت ویزیت کارگردان!

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی

www.rooznamehsaba.com

rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

فیلم کوتاه الان خیلی اهمیت دارد. نه از نظر مسائل مالی که به یقین بازگشت سرمایه‌ای در کار نیست. فیلم کوتاه اما مهم‌ترین کارت ویزیتی است که برخی افراد برای خود می‌سازند. فیلم کوتاه برای برخی کارگردانان، بازیگران اصلی و حتی مدیر فیلم‌برداری می‌تواند کارت ویزیت خوبی باشد.

یعنی فقط برای یک کارت ویزیت...

نه! ببینید الان ساخت فیلم کوتاه خیلی هم سخت شده و رقابت در آن نیز تشدید شده است. همانطور که می‌دانید طی سال‌های اخیر به استثنای جشنواره فجر امسال، همواره بهترین فیلم‌سازان کارگردانی بودند که به ساخت فیلم کوتاه می‌پرداختند و در سینمای بلند خود را با عنوان فیلم اولی مطرح کردند.

«کبود» در جشنواره‌های خارجی به میزبانی هند و کانادا شرکت کرد اما توفیقی در کسب جایزه نداشت. چرا؟

راستش «کبود» فیلمی بسیار ایرانی است. اگر همین حالا تلویزیون آن را پخش کند، بسیاری از خانواده‌ها آن را تماشا می‌کنند از طرفی این فیلم خالی از مقوله‌های مرسوم سینمای کوتاه است که فضایی روشن‌فکرانه دارند یا کارگردانان آن‌ها در پی روایت‌های مینی‌مالند. تا دل‌تازان بخواهد در این فیلم دیالوگ داریم و حتی برای زیرنویس در جشنواره‌های خارجی، دیالوگ‌ها را خلاصه می‌کردیم. با وجود این که کبود فیلم بسیار جالبی است و حتی در اصفهان من را با نام کارگردان آن می‌شناسند، جایزه‌ای نگرفت!

اینکه فیلم کوتاه پیش در آمد اعطای مجوز ساخت فیلم بلند است، تولید فیلم کوتاه را اما تور گونه جلوه نمی‌دهد؟

نه اتفاقاً برعکس است! حالا هفت هشت سال است که ساخت فیلم‌های کوتاه بسیار متحول شده است. می‌بینید که در این فیلم‌ها ستاره‌های سینمای ما حضور می‌یابند. همین کسه می‌فرماید پیش در آمد ساخت فیلم بلند است، باعث شده سرمایه‌گذاری در این حوزه بیشتر شود.

و آیا فیلم کوتاه جدیدی هم در دست تولید دارید؟

امسال تولید دو فیلم کوتاه را با عنوان «مامور خرید» و «بازسازی» را به پایان رسانده‌ایم و «مامور خرید» به تازگی مراحل پست‌تولیدش را پشت سر گذاشته است.

نبود از چه اثر مکتوبی اقتباس شده، شما این را قبول دارید؟

راستش را بخواهید فیلم «کبود» هم اقتباسی هست هم نیست! این فیلم تشابهی تاریخی دارد و بحث اقتباس در فیلم «کبود» از آنجا در می‌گیرد که برخی بین داستان فیلم و یک اتفاق تاریخی، تشابهاتی می‌دیدند. همانطور که می‌دانید ماجرای فیلم، روایت درگذشت مادری در یک روستاست که فرزندانش از شهر می‌آیند و با مشاهده جسد مادرشان به طبیعی بودن مرگ او ظنین می‌شوند اما چلنج آن‌ها با اهالی روستا که فامیل‌شان هم محسوب می‌شوند نافر جام است.

لوکیشن شما کجا بود؟ به نظر جایی در حومه تهران...

خیر، لوکیشن فیلم «کبود» در روستای چنار (واقع در دهستان حمزه‌لو) از توابع شهرستان خمین استان مرکزی بود که طبیعتی به فراخور کار ما داشت.

ابراهیم عزیزی، مژده دایی، محمد اشکان‌فر و... به نظر کست پر و پیمانی هم داشتید. برای انتخاب این بازیگران وقت زیادی گذاشتید؟

همینطور است. یک ماه و نیم طول کشید تا بازیگران فیلم را انتخاب کردم. لوکیشن هم که خارج از تهران بود. از طرف دیگر کار ما با شیوع کووید ۱۹ توام شد. اگر خاطرتان باشد آن زمان هنوز واکسنی هم برای بیماری کرونا ساخته نشده بود. همه این‌ها یک طرف و سواس من در انتخاب تیم بازیگری یک طرف! سرانجام کست بازیگری با حضور هنرپیشگانی که مثال زدید بسته و آماده کار شد. تیمی ۳۰ نفره را بستیم و از تهران بیرون زدیم!

عجب! با این اوصاف تولید فیلم باید خیلی روی دست تان خرج گذاشته باشد. شما برای این کار سرمایه‌گذار هم داشتید؟

اگر منظورتان اسپانسر است که باید بگویم یکی از دوستان من لطف داشت و در این کار سرمایه‌گذاری کرد. البته پس از تولید «کبود» آن را به انجمن سینمای جوانان ایران فروختیم تا بخشی از سرمایه را جبران کرده باشیم. البته اگر بخواهیم الان فیلم «کبود» را بسازیم باید مبلغی معادل ۵ برابر آنچه دو سال پیش هزینه کردیم، در نظر بگیریم!

سوالی که همیشه ذهن من را مشغول کرده این است که با وجود فقدان بازگشت سرمایه، چرا کارگردانان متعددی به ساخت فیلم کوتاه می‌پردازند؟

یاسر سماوات - شک! پدیده‌ای که در خویشتن خویش انسان که گاه او را از مهلکه نجات می‌دهد و گاه برعکس او را به قهقرا و نابودی می‌کشاند. شکی که گاه موسی (ع) را به ذات باریتعالی نزدیک‌تر می‌سازد و شکی که گاه یاقو به جان اتللو می‌اندازد تا جهان او را به نیستی سوق دهد. نقطه اوج فیلم کوتاه «کبود» که به گفته سازنده‌اش اثری بسیار ایرانی و ویژه خانواده‌های ایرانی است، همین مقوله است. فیلم با صحنه دفن فردی در یک گورستان آغاز می‌شود و صحنه بعدی ما را وارد خانه‌ای روستایی می‌کند. آنجاست که درمی‌یابیم مادر خانواده فوت کرده است و اعضای خانواده که همگی از شهر آمده‌اند، در انتظار «مر تزی» پسر بزرگ خانواده‌اند تا مادر را دفن کنند. نقطه اوج در پس این صحنه است، زمانی که مر تزی خودش را به روستا می‌رساند با دیدن آثار کبودی روی بدن مادرش، به مرگ او ظنین می‌شود. پسر تصمیم می‌گیرد پیکر بی‌جان مادرش را به پزشک قانونی ببرد تا راز مرگ مادر بر ملا شود اما دایی خانواده با این تصمیم مخالف است. سرانجام مر تزی به اتفاق برادرش شبانه مادر را دفن می‌کنند تا کش آمدن ماجرای کبودی‌های پیکر مادر، زندگی خواهرشان «زهره» را تحت تاثیر خود قرار ندهد... در این شماره با علی توکلی سازنده فیلم کوتاه «کبود» گپ و گفت کوتاهی داشتیم. او ساخت فیلم کوتاه و بازی در آن را به کارت ویزیت کارگردان و بازیگران تشبیه کرده.

فیلم کوتاه «کبود» به نظر کاری بسیار اگر سیو می‌آید. تولید این فیلم را چه زمانی آغاز کردید و فیلم‌برداری و تدوین چه مدت طول کشید؟

ببینید اگر بخواهیم به زمان آغاز کار اشاره کنم، خب ما مشکلات متعددی در آن برهه داشتیم اما با وجود آن‌ها فیلم‌برداری را در اسفند ۱۳۹۹ آغاز کردیم و کار فیلم‌برداری نیز حدود ۱۰ روز زمان برد. البته مراحل پست‌تولید نیز زمان‌بر بود و به همین دلیل این فیلم به جشنواره سال ۱۴۰۰ رسید.

جایی خواندم فیلم «کبود» اثری اقتباسی است اما مشخص

شما معتبر هستید شماره معتبر بخرید

فروش ویژه شماره‌های خاص اعتباری و دائمی تا ۴۰٪ تخفیف

از طریق shop.mci.ir و تمامی مراکز فروش و خدمات همراه اول

www.mci.ir